

V řízení o žalobě o rozvod manželství od stolu a lože a o placení výživného navrhla manželka povolení prozatímního opatření placením výživného. Soud první stolice prozatímní opatření povolil, rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Otázka, zda bylo manželčino ohrožení osvědčeno, podléhá přezkumu dovolacího soudu, při čemž jest vycházeti s hlediska, že osvědčení jest doličováním pravdy, usnadněným proti důkazu co do míry přesvědčení a co do způsobu provedení, znesnadněným však co do prostředků, jimiž se má státi, zvláště tím, že se k němu nehodí vůbec žádný průvod, jež nelze bez průtahu provésti a že jest podle prvního odstavce § 274 c. ř. s. veskrze vyloučen průvod přísežným výsledkem stran. Ve věci samé stačí ovšem osvědčení, že jest manželka ohrožena na některém ze svých právních statků, jehož porušení by bylo důvodem k rozvodu manželství od stolu a lože podle § 109 obč. zák., tedy také ohrožení její tělesné bezpečnosti při dalším spolužití s manželem, jak bylo již dovozeno rozhodnutími nejvyššího soudu čís. 865, 5246, 6897, 8132 sb. n. s. Takové osvědčení v tomto případě není.

Čís. 11370.

Pro nárok, by žalovaný byl uznán povinným upravit plot tak, by voda měla volný odtok a nebyla zadržována, a nechatí stoku tam, kde jest plot, volnou a ji čistiti, jest přípustný pořad práva.

(Rozh. ze dne 5. února 1932, R I 851/31.)

Žalobci domáhali se žalobou, o niž tu jde, na žalovaných, by žalovaní byli uznáni povinnými upravit plot tak, by voda měla volný odtok a nebyla zadržována, a nechatí stoku tam, kde jest plot, volnou a ji čistiti. Soud první stolice vyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva a odmítl žalobu. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci dále jednal a znovu rozhodl. Důvody: § 75 zákona ze dne 28. srpna 1870 čís. 71 z. zák. upravující příslušnost úřadů správních, má platnost jen, jde-li o ochranu práva veřejného, čehož v souzeném případě není. Podle obsahu a návrhu žaloby nepodali ji žalobci v zájmu veřejném, nýbrž v soukromém, vlastním zájmu na ochranu svého vlastnictví, které podle jejich tvrzení bylo porušeno tím, že přirozený odtok vody ve stoce žalovaní zahradili hustým plotem, menšími kusy dřeva a kolíky, takže voda pak neměla volný odtok, čímž žalobcům byla způsobena škoda. Nejde tu o žalobu o náhradu škody, nýbrž o žalobu ve smyslu § 364 obč. zák. V žalobě ovšem nebylo tvrzeno, jakž žalobci teprve při roku dne 8. května 1931 přednesli, že se mezi stranami stala úmluva ohledně

plotu, avšak, i kdyby této úmluvy nebylo, patří tento spor na pořad práva. Jde tu o přímý zásah do vlastnictví žalobců, ano se v žalobě tvrdí, že žalovaní stoku zahradili tak, že voda neměla pak náležitý odtok, čehož přímým následkem prý bylo, že voda vnikla do stodoly žalobců, promočila a zkazila jim obilí. Takový přímý zásah jest zapovězen § 364 druhý odstavec obč. zák. V tom směru žalovaní namítali, že plot odtok vody nestížil, že sami, ve vlastním zájmu, bez povinnosti stoku čistí a že, pokud došlo k záplavě stodoly žalobců, šlo o průtrž mračen. Otázka, zda plot žalovanými postavený, zabraňoval přirozenému odtoku vody, zůstala sporná. Uvésti je, že, vzal-li první soudce místním ohledáním za zjištěné, že plot nesahá až na dno stoky, jest to zjištění neúplné, neboť rozhodným jest stav plotu a stoky dne 22. srpna 1930, kdy příval prý nemohl stokou projíti, pokud se týče v čase podané žaloby, a v tom směru první soudce zjištění neučinil. Ohledání místa se stalo až dne 8. května 1931, kdy mohl býti již stav plotu ve stoce změněn. První soudce tudíž na základě nesprávného právního názoru, vyhověv námitce nepřípustnosti pořadu práva, odepřel žalobcům ochranu vlastnictví proti porušení změnou přirozeného odtoku vody stokou, vyvolanou sousedy, ač tito jsou právi žalobcům z porušení sousedského práva (viz též sb. n. s. čís. 4958). Ostatně by ani první soudce usnesením nemohl rozhodnouti soukromoprávní otázky, zda se mezi stranami stala tvrzená úmluva, neboť to s ochranou veřejného práva nemá vůbec co činiti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud zrušil usnesení prvního soudu a nařídil mu, by ve věci dále jednal a rozhodl, ve skutečnosti však je změnil a zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. Stěžovatelé napadají jeho usnesení jako nezákonné. Než neprávem. O právní povaze žaloby rozhoduje její obsah. V souzeném případě se žalobci domáhají dvojího nároku, totiž by žalovaní byli uznáni povinnými upravit plot tak, by voda měla volný odtok a nebyla zadržována, a že jsou povinni nechat stoku tam, kde jest plot, volnou a že jsou povinni ji čistiti. Ze žalobního děje i ze žalobního návrhu jest patrné, že se toho i onoho domáhají proto, by ze stoky netekla voda do jejich stodoly, a že se toho domáhají proto na žalovaných, že podle jejich názoru teče voda do jejich stodoly, ježto žalovaní postavili plot přes stoku tak hustý, že jím nemůže voda volně odcházeti. Ze žaloby jest zřejmo, že žalobcům nezáleží na tom, že žalovaní onen plot mají čili nic, zda jím mění tok vody či nemění, nýbrž jen na tom, by žalovaní nepouštěli vodu ze stoky do jejich stodoly. Nejde tu o spor jen o to, zda žalovaní svémocně brání přirozenému odtoku vody, o čemž by mohl rozhodovati podle §§ 11 a 75 čes. vodního zákona jen politický úřad, nýbrž jde tu v první řadě o obranu proti nedovolené immisi podle § 364 obč. zák. (srovn. sb. n. s. čís. 4958). Mimo to žádají žalobci na žalovaných čistění stoky, což už docela nemá souvislost se svémocnou změnou odtoku vody. Proto také zakročují jen ve svém soukromém zájmu. Protože pak jen soudům přísluší rozhod-

nouti o tom, zda se žalovaní dopustili nedovolené immise, a zda a co jsou povinni opatřiti k jejímu odstranění, byla námitka nepřípustnosti pořadu práva právem zamítnuta. Jest nerozhodno, zda je politický úřad povolán vedle soudu zakročiti v této věci podle vodního zákona.

Čís. 11371.

Do usnesení, jímž byl zamítnut návrh jedné strany rozepře, by byl ze zastoupení vyloučen zástupce druhé strany, jest nepřípustný rekurs oné strany rozepře.

(Rozh. ze dne 5. února 1932, R I 867/31.)

Soud první stolice zamítl návrh žalobců, by byl ze zastupování žalovaných vyloučen Bohumil Z., ježto jde o dva spojené spory, jichž hodnota převyšuje úhrnem 2.000 Kč. Rekursní soud odmítl rekurs žalobců. **Důvody:** Napadené usnesení není rozhodnutím, kterým by bylo vsaženo do práv stěžovatelů, takže jim schází oprávnění k rekursu, jak vyplývá z druhého odstavce § 29 c. ř. s. Poněvadž spojené sporné věci netýkají se předmětu sporu, který by jednotlivě převyšoval 2.000 Kč, není tu případ nuceného zastoupení strany advokátem po rozumu prvního odstavce řečeného paragrafu, pročez nebylo rekursnímu soudu třeba uvažovati o tom, zda usnesením byl porušen předpis § 477 č. 5 c. ř. s., to tím méně, ani se žalovaní jednání osobně účastnili.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu žalobců do odmítacího usnesení rekursního soudu.

Důvody:

Rekursní soud rozhodl správně, že se rozhodnutí prvního soudu, jímž byl připuštěn Bohuslav Z. za zmocněnce žalovaných, nedotklo práv žalobců. Protože podstatným předpokladem opravného prostředku jest, by napadeným rozhodnutím byl stěžovatel dotčen ve svých právech, nemůže tomu, kdo jím není dotčen, býti přiznáno oprávnění k opravnému prostředku. Rekursní soud neporušil předpis § 6 c. ř. s. o nedostatku zákonného zastoupení. Naopak odpovídá napadené usnesení stavu věci a zákonu.

Čís. 11372.

Vedlejší intervenient nemůže pokračovati ve sporu, zůstal-li v klidu nebo byl-li přerušen a nenavrhl-li hlavní strana po uplynutí lhůty § 169 c. ř. s. nebo po pominutí překážky sama, by v něm bylo pokračováno, aneb pokud není z okolností patrné, že tomu neodporuje.

V případě § 20 c. ř. s. však nejsou procesní úkony vedlejšího intervenienta závislé na vůli strany; jsou-li v rozporu s procesními úkony strany, platí ty, jež jsou straně na první pohled příznivější.